

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PvdD)

(d.d. 4 augustus 2016)

Nummer

3208

Onderwerp

Ontheffing doden mussen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 20 juni 2016 is er een ontheffing, kenmerk ODH-2016-00043502 verleend aan kwekerij Westland in Wateringen om huismussen te mogen doden.

De huismus staat zelfs op de lijst van bedreigde diersoorten.^{1 2}

1. *Welke andere maatregelen (behoudens de niet toegestane vangkooi) zijn er onderzocht en waarom was dit geen bevredigende oplossing? Kunt u dit zo specifiek mogelijk toelichten?*

Antwoord

Een medewerker van het Faunafonds heeft het bedrijf bezocht en heeft geconcludeerd dat een beperkt aantal mussen ter plaatse belangrijke schade veroorzaakt. Volgens het Faunafonds zou het treffen van maatregelen tegen het binnenvliegen ten minste € 100.000,- vergen. Een dergelijke investering is gelet op de kosten geen 'bevredigende oplossing' zoals bedoeld in de wet, zeker niet in de situatie dat dit het laatste jaar is dat dit bedrijf hier operationeel is.

Naast een stringent deurbeleid, heeft de teler een Agrilaser aangeschaft. De mussen verdwijnen echter 's avonds uit de kassen en overdag heeft de laser minimaal effect. Ook angstkreten van mussen en het aanbieden van alternatief voedsel reduceerden de mussenschade niet. Volgens het Faunafonds zijn er geen andere bevredigende oplossingen dan het doden van de mussen.

¹ <http://www.nrc.nl/nieuws/2010/01/23/het-gekwetter-verstomt-11841327-a781520>

² <http://www.stichtingwitemus.nl/stichtingdemus.nl/werk4.html>

2. *Is er bijvoorbeeld gebruik gemaakt van nabootsing van het alarmgeluid van mussen (wat ze maken als er sprake is van dreigend gevaar) in de kas, het afschermen van ramen voor de mussen, zoals luchtgordijnen (zichtbaar gemaakt voor vogels), en het goed afdekken van kratten waarin paprika's zijn opgeslagen, om te voorkomen dat mussen via ramen en deuren naar binnen kunnen vliegen en in de kas schade kunnen veroorzaken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom was dit niet afdoende?*

Antwoord

Het Faunafonds is in deze onze wettelijke adviseur. Volgens het Faunafonds zijn er geen andere bevredigende oplossingen dan het doden van de mussen. Dat is voor ons voldoende informatie voor het beoordelen van de situatie. De mussen pikken overigens aan de puntpaprika's terwijl deze aan de plant hangen, niet in de kratten.

3. *Om hoeveel mussen gaat het ingeval van de gemelde overlast?*

Antwoord

Het gaat om een beperkt aantal. Het exacte aantal dat zich op een bepaald moment in het 4 ha grote kassencomplex bevindt zal wisselen en is niet goed vast te stellen. Overigens gaat hier niet om overlast, maar om schade aan gewassen.

4. *Waarom is er, zeker gezien de bedreigde staat van de huismus, in de ontheffing geen maximum gesteld in het aantal te doden dieren?*

Antwoord

Er is geen maximum gesteld omdat het de bedoeling is dat er zich in de periode tot 1 november 2016 zo min mogelijk mussen in het kassencomplex ophouden. Gezien het grote aantal mussen dat in Nederland voorkomt en het naar verwachting geringe aantal mussen dat op deze ontheffing geschoten kan worden, hebben wij geen maximum gesteld in het aantal te doden mussen.

5. *Is het u bekend dat het gebied, waar de huismussen bij kwekerij Westland afgeschoten zouden mogen worden, juist een van de laatste gebieden rond Den Haag is waar de bedreigde huismus nog te vinden is?*

Antwoord

Nee. Alhoewel de huismus sinds 1980 aanzienlijk achteruit is gegaan, komt de huismus in Nederland nog op veel plaatsen voor (*schatting is 500.000-1.000.000 paartjes*). Ook in het gebied van kwekerij Westland komt de huismus nog veel voor.

6. *Is het u ook bekend dat de gemeente Den Haag recent juist diverse kostbare projecten is gestart om deze populaties te ondersteunen zodat ze zich kunnen uitbreiden³ en hoe valt dit te rijmen met de afgegeven ontheffing voor afschot van huismussen?*

Antwoord

De omstandigheid dat de gemeente Den Haag de stand van de huismus in de stad wil bevorderen staat naar onze mening los van de omstandigheid dat de huismus in dit kassencomplex in Weteringen belangrijke schade veroorzaakt.

³ <http://denhaagfm.nl/2016/07/06/gemeente-gaat-huismussen-terug-lokken-naar-de-stad/>

7. *Jurisprudentie wijst uit dat er sprake moet zijn van belangrijke schade en dat deze voldoende moet worden aangetoond, voordat er een ontheffing mag worden verleend.⁴ Wat is de omvang van de schade (schadebedrag) die inmiddels al is aangericht of wat is de inschatting van de schade die zou kunnen worden aangericht, wat voor soort schade wordt volgens de aanvrager precies aangericht en op welke wijze is dit deze aangetoond?*

Antwoord

Het Faunafonds is in deze onze wettelijke adviseur. Volgens de teler bedroeg de schade in 2015 € 10.000,- of meer. De door de teler geschatte schade is 2000 kg puntpaprika's per week met een waarde van een middenprijs van € 2,- per kg, gedurende 10 tot 20 weken. Het Faunafonds kan dat bedrag over 2015 niet beoordelen, maar is wel van mening dat hier een beperkt aantal mussen belangrijke schade veroorzaakt. Het Faunafonds heeft geconstateerd dat er ook dit jaar veel pikschade door de mussen zichtbaar was. Dat is voor ons voldoende informatie voor het beoordelen van de situatie.

8. *De gemeente is verplicht om ecologisch onderzoek (uitgebreide toets) te doen, voordat een provinciale vergunning überhaupt mag worden afgegeven. De hoeveelheid mussenkolonies en de grootte van elk, die binnen vliegafstand van de kwekerij hun voedsel zoeken moet onderzocht worden en aantallen kolonies en de grootte van de aanwezige huismuspopulatie dient te worden vastgesteld, alvorens er een beslissing gemaakt kan worden of de ontheffing geen schade toebrengt aan de lokale mussenpopulatie. Deze informatie is noodzakelijk voor het beantwoorden van de vraag of er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Het ontbreekt aan deze informatie. Heeft dit ecologisch onderzoek plaatsgevonden? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De gemeente heeft geen bemoeienis met deze ontheffing. Ook de overige zaken zijn niet aan de orde. Wij hebben getoetst aan de wettelijke eisen die volgens artikel 68 van de Flora- en faunawet aan ontheffingverlening voorafgaan.

9. *De huismus staat zelfs op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels. Op welke wijze heeft het College zich ervan vergewist dat de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt en welke deskundigen hebt u hiervoor geraadpleegd?*

Antwoord

Schade veroorzaakt door huismussen neemt vrijwel nooit een vorm aan welke resulteert in een aanvraag tot ontheffing voor het doden van de dieren. Door in een weinig voorkomende situatie het doden van een beperkt aantal huismussen toe te staan, valt niet te verwachten dat de staat van instandhouding van de huismus wezenlijk wordt beïnvloed.

⁴ <https://www.recht.nl/nieuws/milieurecht/140535/belangrijke-schade-in-de-zin-van-de-flora-en-faunawet/>

10. *Is onze informatie juist dat de kweker in de kas zelf voedsel heeft aangeboden, waarmee de mussen juist in de kas werden gelokt en op die manier worden uitgelokt om schade te veroorzaken? Zo ja, hoe beoordeelt u dit in relatie tot de vergunningaanvraag?*

Antwoord

Nadat de vraatschade aan de puntpaprika's in 2015 was ontstaan, heeft de teler eerst buiten de kas alternatief voedsel aangeboden. De mussen bleven echter de kas in komen. Vervolgens heeft de teler ook voedsel binnen aangeboden met de verwachting dat ze dan de minder aantrekkelijke puntpaprika's niet meer zouden aanpakken. Dit heeft niet het door hem verwachte effect gehad.

11. *Is onze informatie juist dat de kweker de kasramen sluit op het moment dat de mussen in zijn kas zijn en daar niet meer weg kunnen, waardoor de schade juist kan toenemen? Zo ja, hoe beoordeelt u dit in relatie tot de vergunningaanvraag?*

Antwoord

Dit is ons niet bekend. Het lijkt ons echter dat op het moment dat de teler zijn kasramen moet sluiten, hij er niet voor kan zorgen dat de huismussen eerst de kas verlaten.

12. *Volgens onze informatie is de puntpaprika geen gangbare voedselbron voor huismussen. Het kan zijn dat er sprake is van voedselschaarste voor de mussen. Is in dat geval overwogen om geschikt voedsel in de nabije omgeving aan te bieden? Zo ja, waarom is dat niet gedaan? Zo nee, gaat u dit alsnog toepassen?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 10.

13. *Op welke wijze denkt u dat in een kas met veel glas met een luchtdrukgeweer mussen geschoten kunnen worden zonder andere schade te veroorzaken?*

Antwoord

Het is aan de teler zelf ervoor te zorgen dat hij geen schade aanbrengt aan zijn kas en wat zich daar bevindt.

14. *Waarom is de ontheffing pas gepubliceerd drie maanden nadat deze is verleend?*

Antwoord

De ontheffing is op 20 juni 2016 verleend en kort daarna gepubliceerd. De formulering dat de ontheffing is verleend voor de periode tussen 1 april en 1 november kan ten onrechte de indruk wekken dat de ontheffing al veel eerder is verleend, maar dat is niet het geval. Op basis van artikel 3:40 Algemene wet bestuursrecht treedt het besluit pas in werking nadat het is bekendgemaakt.

15. *Het gaat hier om een bedreigde diersoort, dus waarom is er niet eerst een conceptontheffing ter visie gelegd?*

Antwoord

Aangezien verwacht werd dat op korte termijn nog meer aanzienlijke schade zou optreden, is gekozen voor de reguliere (korte) procedure.

16. *Gezien alle tekortkomingen en bezwaren, bent u bereid om de ontheffing in te trekken en andere niet dodelijke maatregelen te laten treffen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Neen. Wij delen deze kwalificaties niet.

Den Haag, 24 augustus 2016

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. R.A.M. van der Sande